

امریکا دکمه وقفه جنگ را در سوریه می فشارد

منبع: اندین پنج لاین

نویسنده: بهادرا کومار

مترجم: رسول رحیم

در حالی که سر و صدا های رسانه ئی در مورد توافقات روی راه حل سیاسی منازعه سوریه همزمان با کنفرانس امنیتی مونشن عناوین اخبار و گزارشها را تشکیل می دهند، واقعیت حاکی از اختلافات بسیار عمیق در بین جناحهای ذی دخل است که فقط با بازی الفاظ افکار عامه را اغفال می کنند.

برای نسل من، از زمانی که می تواند به یاد آورد تاکنون جهان پر از جنگ و غوغای مذاکرات صلح بوده است و چه بسا مذاکرات صلح چندین دهه را بدون رسیدن به نتیجه ای در بر گرفته است. بنابراین پروسه صلح می تواند زمان طولانی ای را در برگیرد.

در عصری که ما زندگی می کنیم علم سیاست برای ارزیابی ها و پیش بینی هایش از تئوری های مختلف، از جمله تئوری های بسیار دقیقی استفاده می کند که گاهی برای سنجش دقیق امکانات طرفین به مباحث پیچیده ریاضی متوسل می شوند. بنابراین امکان پیش بینی پیروزی یکی از جناح ها مستلزم معلومات مشروح و دقیق دست اول و از آن هم مهمتر ترکیب هوشمندانه این معلومات می باشد.

ایالات متحد امریکا و روسیه در منازعه سوریه می توانند در اغلب موارد چندین مرحله اقدامات همدیگر را پیش بینی کرده و در برابر آن به اقدامات خنثا کننده بپردازد.

علاوه بر مفاهیم پایه ئی مذاکرات صلح که در کتاب های کلاسیک سیاست بین الدول مندرج اند و می تواند به طور عام موقعیت تاریخی را برای به ثمر رسیدن مذاکرات سیاسی روشن گرداند، دیپلوماسی هنر خلاق دیگری است که وزنه پیروزی را سنگین تر می سازد.

در تازه ترین رویداد مذاکرات صلح سوریه، بازی با الفاظ به مثابه یک شگرد بسیار ظریف مورد استفاده دو دیپلومات سرشناس جهان یعنی جان کری و سرگئی لاوروف قرار گرفته است که در این ترجمه مقاله بهادرا کومار بر آن روشنی انداخته شده است.

چون گفت وگوهای صلح در افغانستان نیز وارد یک مرحله نسبتاً مهمتر گردیده است، این مقاله به حیث نمونه ای از دشواری در درک پیچیدگیهای مذاکرات صلح به خدمت خوانندگان اندیشمند تقدیم می شود:

روز با شکوهی با ارمغان خبر بزرگی آغاز گردید که قدرتهای بزرگ و شرکای شان در "گروه بین المللی حمایت از سوریه"، در نشستی در مونشن روز پنجشنبه توافق کردند که برای سرازیر گردانیدن کمک های انسانی، جنگ در سوریه متوقف گردد.

گروه بین المللی حمایت از سوریه در نظر دارد که تیمهای امداد رسانی در اخیر هفته خود را آماده می گردانند و همه جنگها در طی یک هفته متوقف می گردند.

با وجود این، شیطان در این خبر مکتوب لمیده است. وقتی که آدم عمیق و عمیق تر می رود تا بداند که واقعاً در وین چه اتفاقی افتاده است، روحیه اش تضعیف می گردد. آیا واقعاً چیزی تغییر کرده است؟

کند وکا در متن تحریری اعلامیه مشترکی که توسط جان کری وزیر خارجه ایالات متحد امریکا و سرگئی لاوروف وزیر خارجه روسیه ارائه شده است این احساس را تقویت می کند که پای بازی با الفاظ در میان است.

آیا هرگز می دانستید که فرقی بین "آتش بس" (ceasefire) و "قطع مخاصمات" (cessation of hostilities) وجود دارد؟ اکنون این را کری برای تان توضیح می دهد:

- "آتش بس" بسیار امتیازات و الزامات دارد که "قطع مخاصمات" ندارد و در آن پیش بینی نشده است، اما به طرق متعدد آن ها تاثیر مشابه دارند. اگر شما بخواهید، یک آتش بس در ذهن بسیاری از شرکت کنندگان در این لحظه خاص در بر گیرنده چیز بسیار دایمی تر و بسیار بازتاب دهنده تر از پایان منازعه است. و این دقیقاً آن نیست (یعنی آنچه اکنون در موردش توافق شده است، آتش بس نیست. مترجم). این یک وقفه است که وابسته به پیشرفت پروسه است، بنابراین "قطع مخاصمت ها" اصطلاحی است که بیشتر مناسب می باشد... اما هدف تامین یک آتش بس پایدار و دراز مدت در یک لحظه خاص از زمان می باشد.

- حال این تنها در صورتی ممکن است که جناح ها خود شان برای مذاکرات راستین به میز مذاکره بیایند تا بار دیگر اجرایی گردانیدن آنچه را در برگیرد که ما یک بار دیگر در پروسه ژنیوا به آن رسیدیم.

تعجب انگیز نیست که لاوروف که بلافاصله پس از وی صحبت کرد با سرعت و اکنش نشان داد تا از قبول مسئولیت این میدان ماین کاری شده طفره رود. او گفت:

- قطعنامه 2254 شورای امنیت ملل متحد تنها از "آتش بس" سخن به میان می آورد. این واژه مورد پسند برخی اعضای گروه بین المللی حمایت از سوریه نیست. آنچه من به آن اشارت می کنم این است که چگونه بیشتر بعض چیزهایی که روی شان توافق صورت گرفته است باید اجرایی گردند تا اینکه کوشش شود آنچه را که روی آن توافق صورت گرفته است به منظور بعض امتیازات یک جانبه بازسازی کرد.

- ما روی این نکته توافق کرده ایم، زیرا صریحاً گفته می شود که این نخستین گام به سوی "آتش بس" است. جان (کری) توضیح داد که در واقعیت تفاوت زیادی بین آن ها وجود ندارد. اما این بازی با الفاظ به عین ترتیب بیانگر موجودیت یک نوع "پلان ب" در اعلامیه است و آن اینکه نیروهای زمینی باید آماده باشند. این جاده لغزانی است... در این شکی وجود ندارد که صرف به تشدید منازعه منجر می شود.

به زبان ساده عملیات نظامی روسیه اخیراً با موفقیت های ویرانگری در جهت تحکیم رژیم سوریه و پراکنده ساختن گروه های شورشی سوریایی همراه بوده است. ایالات متحد آمریکا و متحدان منطقه ئی اش نگران شکست شان می باشند.

آن ها بلافاصله نیاز به پایان دادن عملیات روسیه دارند تا بتوانند روی یک "پلان ب" فکر کنند. گفت و گوهای ژنیوا نمی تواند آرزو مندی برای برکنار ساختن بشار اسد را بر آورده سازد، مگر اینکه تحولات دوره ئی جنگ به عقب برگردد. از اینرو به توقف مخاصمت ها نیاز مبرم است.

در حالی که آتش بس ایجاب مکلفیت های قانونی را می نماید که آمریکا را متعهد می گرداند تا دور یک میز بنشیند و با روسیه و بسیار مهمتر از آن با همتایان نظامی سوریه ملاقات کند و روش های دقیقی را در مورد نظارت شورای امنیت ملل متحد و غیره تدوین نماید. قطع مخاصمات بر مبنای اراده به وجود می آید بدون آنکه قوانین بین المللی نقض گردد.

در عین زمان ایالات متحده آمریکا و متحدانش مشتاق نیل به دسترسی در همه اطراف و اکناف خاک سوریه اند تا سر انجام این امر بتوانند به بسیج هرگونه عملیات نظامی در ذیل "پلان ب" کمک کند، به ویژه به عملیات زمینی کمک کند. ماموریت های بشردوستانه پوششی را برای عملیات کشف و کار در میدان به وجود می آورند.

غرب گذاشته است تبلیغات گسترده ای علیه عملیات روسیه به راه افتد. به عین ترتیب بحران مهاجران افکار عامه غربی را قالب زده است. ناتو به سوی منطقه جنگی کم کم جلو می رود. علاوه بر این دیپلوماسی جان کری یک نقش در سیاست داخلی آمریکا نیز بازی می کند. پیشاپیش حرف هایی وجود دارد که هرگاه نامزدی کلینتون در یک مرحله دچار تزلزل شود، که این را نمی توان رد هم کرد، در آن صورت امکان دارد دستگاه اصلی حزب دموکرات از کری تقاضا کند تا پایش را پیش بگذارد.

به هر تقدیر، مداخله بشردوستانه در سوریه شاید فقط بتواند در خدمت ضرورت رئیس جمهور بارک اوباما برای نجات و جاهش باشد.

از گفته لاروف بر می آید که روسیه روی محکم گرفتن امریکا به آنچه در موردش توافق به عمل آمده است، اصرار می نماید. یعنی روی تماس مقامات نظامی و مباحثه در مورد آتش بس. اما کری نیز در ملاحظات نهایی اش سماجت نشان می دهد. چنانکه گفته است:

-« من قبلاً گفته ام که به عقیده من و به عقیده اکثریت اعضای این گروه ، در صورتی که اسد مصمم به ماندن در قدرت باشد و بخواهد کشور را رهبری کند، صلحی در سوریه به وجود نخواهد آمد. این عقیده ماست. دیگران دیدگاه های مختلفی دارند. اما ما معتقد نیستیم که وی می تواند صلح بیاورد، زیرا ما فکر نمی کنیم که برخی کشورها و بعضی بازیگران که در اینجا دخیل اند، جنگ را تا زمانی توقف بدهند که یک انتقال مشروع به وجود آید... یک انتقال که به مردم سوریه اجازه بدهد در مورد آینده شان بدون اعمال قهر و با مشارکت کامل سهم بگیرند و این چیزی است که در این پروسه در نظر گرفته شده است. بنابراین هرگاه همه این پروسه را احترام کنند، امید به آنست که تغییری به وجود آید. در غیر آن جنگ دوامدار خواهد بود.»

معجزه ای ضرورت است تا این « قطع مخاصمت ها» را به شکل آتش بس پایدار در آورد. زیرا سهامداران بسیار زیادی وجود دارند، تفسیر های متناقضی از آنچه روی آن توافق صورت گرفته است وجود دارند و نرمش پذیری لازم برای یک سازش وجود ندارد. روشن است که ایالات متحد امریکا و متحدان منطقه ئی اش شکست درجنگ سوریه را قبول نکرده اند.